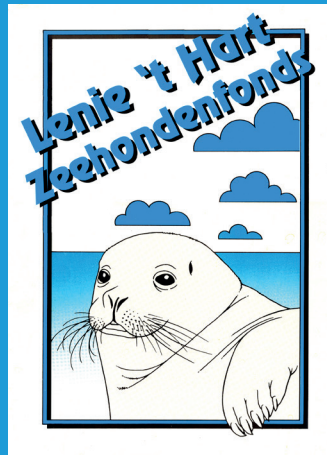

Stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds

Jaarverslag 2022

Voorwoord

Hierbij bieden wij als bestuur het jaarverslag 2022 aan. In dit jaarverslag leggen wij verantwoording af aan onze veldvrijwilligers van de stichting Reddings Team Zeedieren, stichting DierenLot en (onze) donateurs. De financiën zullen ook dit jaar weer een onderdeel zijn van dit jaarverslag.

Het jaar 2022 begon ten opzichte van het jaar 2021 goed, we zouden die tunnel omtrent het coronavirus eindelijk gaan verlaten. Er werd weer meer mogelijk, er werden weer bijeenkomsten georganiseerd waar wij als stichting en onze vrijwilligers van onze dochterstichting RTZ bij aanwezig konden zijn.

De oorlog die nu in Oekraïne bezig is, maakt het helpen in o.a. Dagestan, Turkmenistan & Azerbeïjan het extra moeilijk. Alle wegen om ze daar te helpen worden extra gecontroleerd of zijn afgesloten waardoor het bemoeilijkt wordt om ze met de juiste financiële middelen te helpen. Gelukkig heeft Lenie goed contact met het buitenland waardoor er altijd mogelijkheden zijn of ontstaan. En ze wordt goed op de hoogte gehouden wat de situaties in deze landen zijn. Er zijn nog genoeg projecten waarbij onze hulp hard nodig is.

Zoals altijd zullen we in het voorwoord niet direct alles prijs geven, want dan heeft u niks meer te lezen. We wensen u veel lees plezier in dit mooie jaarverslag van 2022.

Namens het bestuur,

Jaap v.d. Hiele
Stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds
Voorzitter

Dick Scholtens
Stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds
Secretaris

Lenie 't Hart
Stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds
Bestuurslid

Inhoud

Terugblik 2022	7
Financiën	8
Stichting DierenLot	9
Dag van de dierenhulpverlener	9
Couveuses team Ameland	9
Reddings Team Zeedieren	10
Meldingen	11
Ameland	11
Den Helder	11
Velsen	11
Zuidwest	11
Eemsdelta	11
Kosten	11
Totaal gereden kilometers	12
Materialen	12
4x4 voertuig team Kop van Goeree	12
Opleiding	12
Reddingen RTZ Nederland	13
Onderzoek	21
Onderzoek naar zeehondensterfte Brouwersdam afgerond	21
Bruinvisonderzoek	21
Stormvogelonderzoek	21
PFAS onderzoek	21
Ongevallen Brouwersdam	21
Maanvis Ameland gepresenteerd	21
PR	22
Digicollecte stichting DierenLot	22
Zeehondeninformatiebord	22
Zeehondeninfobord bij Catamaranclub Ameland	22
Zeehondeninfobord op strand Scheveningen	22
RTZ Memoryspel	23
Inloopavond stichting strandexploitatie Veere	23
Aanhangwagen PR	23
Bezoek websites	23
Buitenlandse projecten	24
Kunstwerk Kaspische zeehond in Aktau	24
Massale sterfte berggemsen Dagestan	24
De internationale vergadering “Kaspische Dialoog”	24
Grootschalige opruimactie	25
Vogelgriepslachtoffers Kaspische kust	25
Ecolife	25
6e ontmoeting Teheran conventie	25
Vrijlatingen Kaspische zeehonden	26
Begin 20e eeuw	26
Dode zeehonden Kaspische zee	26

Terugblik 2022

In 2022 werden vrijwel alle corona maatregelen gelukkig weer losgelaten. Daardoor konden we weer echt vooruit kijken en toekomstplannen gaan uitvoeren. Het afgelopen jaar hebben we een plan geschreven voor een aanhangwagen voor onze veldvrijwilligers van RTZ die zij zouden kunnen gaan gebruiken voor voorlichting bij evenementen. Het plan is ingediend aan het begin van 2023 bij het Prins Bernhard Cultuurfonds.

Ook in 2022 hebben we materialen voor RTZ Nederland kunnen realiseren. We hebben couveuses voor onze vrijwilligers op Ameland kunnen aanvragen waar dan eerstelijns opvang van o.a. pasgeboren dieren opvang en verzorging verleend kan worden.

De vrijwilligers van RTZ Nederland helpen ook veelvuldig dieren langs de waterkant en dijktalud om levende en dode dieren weg te halen. Het brengt ook wel eens gevaar met zulke werkzaamheden mee, daarom hebben we voor hen redvesten aangevraagd en verkregen. Als bestuur hebben we 2 vrijwilligers van RTZ Nederland kunnen voordragen voor dierenhulpverlener van het jaar. In 2022 zijn Rob en Tiny van ons team op Ameland voorgedragen en verkozen tot dierenhulpverlener.

Het jaar 2022 stond ook in het teken van de vogelgriep, langs de gehele Nederlandse kust werden vele levende en dode vogels gevonden. Hierin hebben onze vrijwilligers van onze dochterstichting ook hun betekenis in gehad en we zijn trots op dat we hier ons steentje aan bij konden dragen.

Zonder de financiële steun van stichting DierenLot en de WWAR (World Wide Animal Rescue) zouden wij dit werk en deze projecten niet kunnen realiseren. Daarom willen wij ook stichting DierenLot, de WWAR en haar donateurs bedanken voor deze financiële steun.

De samenstelling van ons bestuur was het afgelopen jaar als volgt:

- Jaap van der Hiele, voorzitter;
- Dick Scholtens, secretaris;
- Lenie 't Hart, algemeen bestuurslid.

In 2022 hebben we als bestuur fijn samengewerkt en mooie zaken kunnen realiseren in zowel binnen- als in buitenland. Jaap & Dick zorgen voor dat het in Nederland reilt en zeilt, Lenie houdt zich zoveel mogelijk bezig en contact met het buitenland via de digitale snelweg.

Financiën

In onderstaande tabel willen we de financiële situatie over 2022 verantwoorden in dit jaarverslag. Zonder de financiële steun van Stichting DierenLot zouden wij dit werk niet kunnen realiseren, laat staan onze veldvrijwilligers steunen die 24/7 klaar staan voor zee(zoog)dieren in nood.

2022	Afgeschreven	Bijgeschreven	Verschil
Brandstof	€ 27.754,77	€ 0,00	- € 27.754,77
Donaties	€ 0,00	€ 704,00	€ 704,00
Internetbankieren	€ 397,85	€ 0,00	- € 397,85
Kantoor & Administratiekosten	€ 3.355,13	€ 19,20	- € 3.335,93
Lief & Leed	€ 313,39	€ 0,00	- € 313,39
Materialen	€ 5.162,58	€ 56,90	- € 5.105,68
Noodfonds	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Onderhoud DA	€ 21.524,50	€ 16.166,00	- € 5.358,50
Onderzoek	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
PR	€ 2.476,80	€ 20,00	- € 2.456,80
Reiskosten	€ 687,66	€ 0,00	- € 687,66
Stichting DierenLot	€ 1.355,29	€ 46.941,63	€ 45.586,34
Verzekering	€ 6.396,58	€ 60,50	- € 6.336,08
Totaal Zeehondenfonds	€ 73.130,55	€ 63.968,23	- € 9.162,32
Buitenlandse projecten	€ 32.889,48	€ 27.533,97	- € 5.355,51
Totaal Zeehondenfonds & buitenlandse projecten	€ 102.314,03	€ 91.502,20	- € 10.811,83

Ook in het jaar 2022 blijven de brandstof-, onderhouds- en materiaalkosten het grootst voor stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds. Voor het afgelopen jaar zijn wij stichting DierenLot weer heel erg dankbaar dat wij dit hebben kunnen realiseren dankzij haar subsidiekosten. Hierdoor konden onze voertuigen die door stichting Reddings Team Zeedieren gebruikt worden toch weer blijven rijden en onze veldvrijwilligers die dag en nacht paraat staan voor zee(zoog)dieren in nood.

Voor het noodfonds hebben we geen aanvraag ingediend in 2022. Voor onderzoek hebben we geen opdrachten uitgevaardigd. Onze dochterstichting Reddings Team Zeedieren heeft wel dieren naar de faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht overgebracht.

Mocht u vragen hebben over de financiën, dan kunt u uw vraag of vragen richten aan het bestuur van het Zeehondenfonds en zij zullen u zo goed mogelijk antwoord geven.

Stichting DierenLot

Voor het Zeehondenfonds is Stichting DierenLot de grootste sponsor. Zonder haar gelden van haar donateurs die wij ook hartelijk bedanken voor hun steun zouden wij ons werk als Zeehondenfonds niet kunnen doen.

Dag van de Dierenhulpverlener 2022

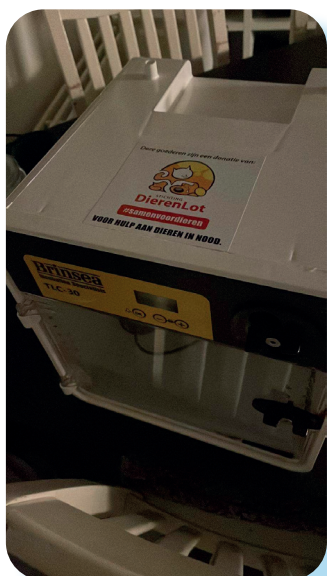
Op woensdag 18 mei 2022 werden Rob & Tiny, vrijwilligers van ons RTZ team op Ameland in het zonnetje gezet door Daniella van Gennep van stichting DierenLot en Lenie 't Hart van stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds. Zij waren verkozen tot dierenhulpverlener van het jaar voor de stichting Reddings Team Zeedieren. Jaap & Dick hebben hen voorgedragen.

Rob & Tiny mochten een bloemetje en een cheque ter waarde van € 500,- in ontvangst nemen en zij bedanken Jaap & Dick voor deze nominatie. Als voorzitter en secretaris bedanken we hen en alle andere vrijwilligers van RTZ voor hun jarenlange inzet, want zonder deze vrijwilligers is dit allemaal niet mogelijk. Wij kijken er naar uit om onze samenwerking nog jaren voort te zetten.

Couveuses team Ameland

Rob & Tiny werden niet alleen verrast met de nominatie van dierenhulpverlener van het jaar, ook hebben ze en de andere collega vrijwilligers van team Ameland de beschikking gekregen over een tweetal couveuses. Onze vrijwilligers daar moeten regelmatig inspelen op onvoorziene situaties, omdat opvang en/of specialistische hulp vaak niet direct voorhanden is wordt er vaak een beroep gedaan op de creativiteit en doorzettingsvermogen van onze vrijwilligers. Zo kregen zij van stichting DierenLot in 2022 twee couveuses waarin zij kwetsbare dieren veilig en warm kunnen opvangen. Hierdoor kunnen bedreigende situaties effectief worden gestabiliseerd en kan de tijd tussen eerste hulp en transport naar professionele hulp aan de vaste wal veilig worden overbrugd.

Reddings Team Zeedieren

Onder de stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds staat de dochterstichting Reddings Team Zeedieren (RTZ) die zich bezighoudt met het redden van zee(zoog)dieren. We hebben diverse teams langs de gehele Nederlandse kust vanaf de Belgische grens in Zeeland tot en met de Duitse grens in Groningen. Deze teams zijn goed uitgerust met diverse materialen voor het redden van zee(zoog)dieren op en rond de Nederlandse stranden langs de kust. Onder andere de volgende materialen hebben zij in bruikleen vanuit stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds voor het redden van zee(zoog)dieren:

- Zeehondenmand;
- Vangstok;
- Kadaverkist.

Dankzij stichting DierenLot hebben we deze materialen de afgelopen jaren kunnen realiseren voor onze veldvrijwilligers. Hiervoor willen we onze dank uitspreken aan stichting DierenLot en haar donateurs. We zijn er ons van bewust dat wij dit mooie vrijwilligerswerk niet zonder hun steun voor elkaar krijgen, daarvoor een extra dank.

Ook staan er langs de gehele kust op verschillende locaties dolfijn/bruinviskisten gereed voor het redden van een levend gestrande bruinvis en/of dolfijn.

De volgende organisaties maken gebruik van ons redding netwerk en onze kennis in het veld:

- SOS Dolfijn;
- Stichting Rugvin;
- Zeehondenopvang A Seal;
- Zeehondenopvang Eemsdelta;
- Zeehondenopvang Pieterburen;
- Rotterdam Zoo (Diergaarde Blijdorp);
- Wageningen Marine Research;
- Faculteit diergeneeskunde Utrecht;
- Terrein beherende organisaties;
- Kust provincies;
- Kust gemeenten;
- Waterschappen;
- Rijkswaterstaat;
- Natuur historisch museum Leiden;
- Natuur historisch museum Rotterdam;
- Vogelhospitaal Haarlem;
- Vogelopvang de Mikke Middelburg;
- Zwanengroep Zuid-Holland;
- Vogelopvang Karel Schot;
- Dierenambulance Velsen;
- Dierenwelzijn Walcheren;
- Dierenambulance Schouwen-Duiveland;
- Natuurcentrum Ameland;
- Milieu Educatie Centrum De Bevelanden.

Meldingen

Al onze teams rijden verschillende meldingen voor allerlei soorten zee(zoog)dieren op en rond de stranden langs de Nederlandse Kust. Hieronder willen we een opsomming geven van de aantal geredde zee(zoog) dieren in het jaar 2022 die door de vrijwilligers van RTZ geholpen zijn. Bij het landelijk nummer zijn 3.864 telefoongesprekken, Whats app berichten binnen gekomen in verband met meldingen over dieren in nood. Er zijn door onze teams 1.129 registraties gedaan op waarneming.nl waarvan 86 vogels, 8 vissoorten en 667 zoogdieren.

Ameland:

Op Ameland waren er 125 geregistreerde meldingen op waarneming.nl van visdief, brandgans tot grijze & gewone zeehonden en maar liefst 2 kortsnuitzeepaardjes.

Den Helder:

Team Den Helder heeft totaal 82 meldingen gereden in verband met het minder beschikbaar kunnen zijn.

Velsen:

Team Velsen heeft in totaal 148 geregistreerde meldingen gereden en op waarneming.nl geplaatst. Ook helpen zij de plaatselijke dierenambulance met meldingen, omdat bij de dierenambulance te weinig vrijwilligers zijn.

Daarnaast doen zij actief kleding inzamelen en dit doen zij 3x in de week. De kleding halen zij dan op of het wordt naar hun loods gebracht waar zij het verder uitzoeken en uitsplitsen.

Zuidwest:

In Zuidwest Nederland heeft het team van RTZ ook haar best gedaan en heeft geresulteerd in 710 geregistreerde meldingen van zee(zoog)dieren waaronder:

- 1 witsnuitdolfijn;
- 1 orka;
- 1 mola mola (maanvis);
- Zeepaardje;
- 1 Jan van Gent;
- Roodkeelduiker.

Eemsdelta:

In het gebied van Eemsdelta waren er 64 geregistreerde meldingen.

Kosten:

Naast de jaarcijfers van de geholpen levende en dode zee(zoog)dieren en andere diersoorten zijn er kosten aan verbonden voor de benzine en het onderhoud van de voertuigen. Hieronder geven we een overzicht van de totaal gereden kilometers.

Vanuit stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds die de dierenambulances voor onze dochterstichting Reddings Team Zeedieren bij stichting DierenLot aanvraagt rijden er al 9 dierenambulances rond langs de Nederlandse kust.

We hebben ook een samenwerking met dierenambulance de Waadhoeke uit Sexbierum en met de stichting Dierenhulp Schouwen-Duiveland. Zowel met stichting de Waadhoeke als de stichting Dierenhulp Schouwen-Duiveland hebben we een prettige en fijne samenwerking.

Totaal gereden kilometers

In totaal zijn er 104.853 kilometers gereden door onze vrijwilligers die inzetbaar zijn voor de hulp aan zee(-zoog)dieren langs de gehele Nederlandse kust:

RTZ Ameland (DA 327)	5.007
RTZ Ameland (DA 612)	5.653
RTZ Den Helder (DA 237)	7.120
RTZ Goeree-Overflakkee (DA 324)	4.182
RTZ Velsen (DA 277)	7.878
RTZ Velsen (DA 329)	17.506
RTZ Zuidwest (DA 229)	15.395
RTZ Zuidwest (DA 323)	23.816
RTZ Zuidwest (DA 326)	18.296

Elke maand vragen wij aan de chauffeurs of zij hun kilometerstand willen doorgeven, op deze manier kunnen wij berekenen hoeveel kilometers zij tot nog toe hebben gereden. Daarnaast kunnen we mooi de exacte kilometerstanden per auto bijhouden, dit is belangrijk in het kader van het onderhoud van de auto's.

Materialen

4x4 voertuig team Kop van Goeree

Eind 2021 ging het privé voertuig van ons team van Kop van Goeree stuk en moest vervangen worden. Daarop hebben we in overleg met hun een aanvraag bij stichting DierenLot ingediend voor een 4x4 Nissan Navara. We kregen de gunning van dit voertuig en in maart 2022 was het zover, op 9 maart werden de sleutels aan stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds overhandigd. Tevens namen zij de nieuwe naam RTZ Goeree-Overflakkee in gebruik, als stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds wensen we onze vrijwilligers veel rijplezier en veilige kilometers toe.

Opleiding

Op zaterdag 26 maart 2022 hebben vrijwilligers van RTZ uit de regio Noord Nederland, onder andere Ameland & Den Helder een training gevolgd bij SOS Dolfijn. SOS Dolfijn is een stichting die gespecialiseerd is in de hulpverlening aan walvisachtigen. Zij maken gebruik van ons vrijwilligersnetwerk bij strandingen van dolfijn- en walvisachtigen.

Tijdens deze cursus is uitleg gegeven over welke mogelijkheden van hulp er zijn bij een stranding en hoe een gestrand dier het beste verzorgd kan worden. Ook is de vrijwilligers geleerd hoe je een dier van het strand kunt verplaatsen en wat de signalen van stress en ziekte zijn. Zeker ons team van Ameland is al meerdere keren opgeroepen voor een bruinvis in nood. En met deze cursus zijn onze vrijwilligers in Noord Nederland weer helemaal opgefrist en bijgeschoold met de laatste kennis.

Reddingen RTZ Nederland

Als moederstichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds dragen we als bestuur ook de verantwoording over onze dochterstichting Reddings Team Zeedieren. Hieronder doen we per maand een greep van onze reddingen in het jaar 2022. Voor een volledig overzicht van de reddingen van Reddings Team Zeedieren verwijzen we u graag naar onze website van Reddings Team Zeedieren (www.rtz-nederland.nl).

Het nieuwe jaar begon alweer goed, het begon bij ons team op Ameland met maar liefst een 5-tal meldingen van 5 gewone zeehonden op de stranden van Ameland.

Op zondagavond 2 januari 2022 werd er een Zeeuws team opgetrommeld voor een ritje naar Ellewoutsdijk voor het transport van een jonge grijze zeehond. Deze had enkele verwondingen en werd na overleg naar de zeehondenopvang in Stellendam overgebracht.

Ons team van Velsen kreeg op 8 januari 2022 aan het begin van de middag een melding van een gewone zeehond in de jachthaven Sea Port Marina te IJmuiden. Bij aankomst bleek het dier er lekker bij te liggen en bij benadering was deze alert genoeg en werd verder met rust gelaten.

Ook de komende dagen bleef het niet rustig voor ons team uit Velsen. Op 10 januari lag er een gewone zeehond op de zuidpier, bij aankomst bleek het dier niet gewond en zag er goed uit. In overleg werd het dier gemerkt met diervriendelijke verf en daarna sprintte die gauw naar het water. Op 12 januari 2022 kwam er via een medewerker van Rijkswaterstaat een melding van een jonge grijze zeehond op de zuidpier. Eenmaal ter plaatse bleek de jonge zeehond er lekker bij te liggen en werd deze verder met rust gelaten. Uiteindelijk is dit dier weer gaan zwemmen en werd op donderdagocht-

tend 13 januari 2022 op het strand van IJmuiden gevonden. Nu was de gelegenheid en de kans om het dier eens goed te bekijken en er bleek dat één oog was doorbloed en deze woog amper 12 kilo. In overleg met de opvang ging het dier op transport naar het opvangcentrum voor verdere verzorging.

Op 20 januari 2022 werd er op het strand van Hoek van Holland een dode maanvis gevonden. De dode maanvis werd bij RTZ Nederland gemeld en werd afgevoerd.

Als RTZ Nederland houden we ons niet alleen bezig met zee(zoog)dieren in nood. Ook met boeiende vondsten doen we wat mee, ook zo op 22 januari 2022 want op Ouddorp werd een boei gevonden ter hoogte van de vuurtoren Westhoofd. Gelukkig kon de boei snel en makkelijk gevangen worden door onze vrijwilliger en werd op een hoger gelegen plek weer losgelaten. De bevoegde instanties werden verwittigd voor verdere afhandeling. Bij navraag, bleek de boei afkomstig van een zeewierboerderij wist onze collega Maarten van Duijn (ervaren strandjutter & EHBZ Katwijk) te vertellen. Hij had ook ooit een exemplaar gevonden op het strand van Scheveningen.

Op woensdagmiddag 26 januari 2022 kwam er een melding binnen van een grijze zeehond bij Westkapelle, ons team is ter plaatse gegaan en troffen een zeehond aan in prima conditie en werd gemerkt voor observatie. Daarna sliep het dier gewoon verder en deed alsof er niks gebeurd was.

Ook aan de vogelgriep ontkomen de vogels niet, op zaterdag 29 januari 2022 werden er veel meldingen gedaan van zieke en dode vogels op de Noord-Hollandse stranden. In samenwerking met de dierenambulance Velsen is ons RTZ team van Velsen gaan ruimen op de stranden.

In totaal werden er 17 dode vogels geruimd en werd er een gewonde zeekoet naar het Vogel Hospitaal in Haarlem gebracht. Onder meer meeuwen, zeekoeten, Jan van Gent en Noordse stormvogels waren slachtoffer van de vogelgriep. Het ruimen gebeurde in overleg met de Universiteit Diergeneeskunde te Utrecht en de NVWA.

Op 30 januari 2022 kwam er voor ons team in Zeeland een melding van een jonge grijze zeehond bij Vlissingen. In overleg met de opvang werd het dier overgebracht voor controle en verdere verzorging.

Op de Brouwersdam tussen Schouwen-Duiveland en Goeree-Overflakkee hoeven onze vrijwilligers zich in de wintermaanden en dan met name januari en februari zich vaak niet te vervelen de laatste jaren. Daar gebeurt altijd wat, al zou je denken dat je meer met overstekende herten te maken zou hebben dan met overstekende zeehonden. Ja, u leest het goed overstekende zeehonden. Zo ook op 31 januari 2022 en werd er maar liefst 2x uitgerukt voor verkeershinder door een zeehond op de Brouwersdam. De 1e zeehond werd gevonden op de parallelweg nabij de Springersdiephaven, onder luid protest ging het dier zelf weer terug naar het water.

Rond het middaguur werd er een 2e zeehond gemeld, deze werkte echter minder mee en werd onder het nodige protest gevangen en aan de (juiste) (Noordzee)zijde weer vrijgelaten.

De verkeershinder op de Brouwersdam, op de parallelweg naast de N57 was het op 1 februari 2022 weer raak. Deze keer lag er een dier naast het RTM spoor in het gras en bleek bij benadering dat het een oude bekende was. Onze vrijwilligster herkende de zeehond aan de opvallende lichtgekleurde wenkbrauwen. Deze zeehond werd gevangen en geholpen naar de Noordzeezijde.

Ook op Ameland kunnen onze vrijwilligers hun handen vol hebben aan de grijze zeehond, want dit zijn kruipers en zoeken het graag hogerop voor beschutting met stormachtig weer. En dan loop je kans dat ze op plaatsen terecht komen waar het voor deze dieren niet veilig is. Zo ook op 1 februari 2022 en daarop werd besloten om het dier te vangen en weer richting zee terug te brengen.

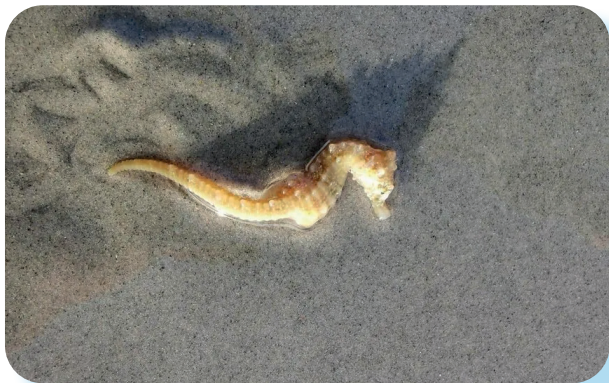
Naast de levende dieren, ruimen onze vrijwilligers RTZ ook geregeld dode dieren. Op 4 februari 2022 werd er bij Dishoek een stukje bruinvis gevonden. Deze werd geruimd en afgevoerd voor destructie.

Ons team van Velsen kreeg op 4 februari 2022 een melding van een jonge zeehond bij IJmuiden. Eenmaal ter plaatse werd er een jonge gewone zeehond aangetroffen met diverse verwondingen. Na overleg met de opvang ging deze zeehond op transport naar de opvang voor verdere verzorging.

Ons team van Velsen had het maar druk deze dag, naast deze levende gewonde gewone zeehond hebben ze in samenwerking met de dierenambulance Velsen dode en zieke vogels van het strand gehaald. Deze werden aangetroffen van IJmuiden tot Bloemendaal. De levende vogels zijn naar het Vogel Hospitaal te Haarlem gebracht en de dode dieren zijn afgevoerd.

Ook ons team van Goeree-Overflakkee die doen geregeld samenwerken met de zwanengroep Zuid-Holland, zo ook op 5 februari 2022. Er werd een zieke brandgans van het strand gehaald, deze bleek vogelgriep te hebben en is beoordeeld door een dierenarts. Het diertje was helaas te ziek om geholpen te kunnen worden en is er besloten om deze uit zijn lijden te verlossen. In Zeeland kwamen ook diverse meldingen binnen van vogelgriepslachtoffers.

Op maandag 7 februari 2022 kreeg ons team op Ameland wel een heel bijzondere melding, er waren 2 zeepaardjes aangespoeld. Deze diertjes kun je niet direct terugzetten in zee in verband met het koude zeewater. Deze zijn in een emmertje zeewater naar het Natuurcentrum Ameland overgebracht voor verdere verzorging en nadat ze zijn aangesterkt worden ze weer teruggezet in zee. Het zijn zeer gevoelige diertjes en moeten bij opvang op temperatuur opgevangen worden, van het koude water naar een normale temperatuur. Daarom worden deze diertjes pas rond de zomer weer teruggezet in zee.

Een anderhalve week eerder heeft storm Corrie haar biezen gepakt, alleen de gevolgen hiervan zijn op het strand van IJmuiden nog duidelijk zichtbaar. Er wordt van uit gegaan dat er nog vele verzwakte en dode vogels zullen aanspoelen naar aanleiding van het noodweer. Veel zeekoeten hebben hard moeten vechten om te overleven in deze zware storm. Ons team van Velsen helpt deze dagen en weken de dierenambulance Velsen met het ruimen van levende en dode dieren. Levende dieren gaan naar de opvang en de dode dieren worden afgevoerd. Dit gezamenlijke team is pas een half uur bezig en zij hebben al 20 vogels opgehaald. Er zitten ook veel aangevreten dieren tussen, deze kunnen ziekten overdragen aan vossen of honden die eraan gezeten hebben en voor de toerist is zo'n aanblik ook geen leuk gezicht. Ook komen er meldingen binnen van olie, al is daar in IJmuiden weinig van te zien. Op Zandvoort is het erger, waar de bolletjes stookolie precies vandaan komen dat is niet bekend. Er zijn vermoedens, maar dat kunnen ze op dat moment niet hard maken.

Van 14 februari 2022 tot en met 19 februari 2022 kwamen er voor ons team in Zeeland diverse meldingen van zeehonden binnen. Vanaf de Neeltje Jans tot aan Vlissingen werden zeehonden gemeld. In Westkapelle lag een jonge grijze zeehond op het strand in een poeltje water en uit schaamte stak hij zijn kop maar tussen de palen. Deze gemelde zeehonden zagen er allen goed uit en in overleg met de opvang is besloten om deze te merken met onze diervriendelijke verf voor verdere observatie.

Door de storm Corrie zijn ook bruinvissen in de problemen gekomen. Bij de Brouwersdam, Maasvlakte en Ter Heijde zijn dode bruinvissen gevonden. Deze dieren zijn overgebracht naar de Universiteit Utrecht voor onderzoek.

Grijze zeehonden steken graag hun neus in zaken waar ze niet horen, alleen ze zijn niet slachtoffer daarin door hun nieuwsgierigheid maar ook door problemen die veroorzaakt zijn door de mens. Zo ook een grijze zeehond die door een wandelaar op het strand was gefotografeerd. Bij thuiskomst ontdekte de fotograaf dat het dier een stuk plastic rond zijn nek had en heeft dit doorgegeven aan ons team uit Velsen. Ons team heeft

het doorgegeven aan de opvang en gevraagd of alle vrijwilligers alert willen zijn. Want het kan zijn dat het dier elders gesignaleerd wordt en dan hopen we dat we het dier kunnen helpen.

Van 1 t/m 4 maart waren het drukke dagen voor ons team in Zeeland, er kwamen deze dagen meldingen binnen van levende maar ook dode zeehonden. De levende zeehonden werden in overleg met de opvang gemarkeerd voor observatie en waar nodig naar een rustiger stuk strand verplaatst. De dode zeehonden werden afgevoerd.

Dat zeehonden grote afstandszwimmers zijn, dat wisten we natuurlijk al. En af en toe heb je dat mensen in een ander land een dier gemeld krijgen en blijkt deze gemerkt te zijn. Tja, dan duik je natuurlijk het archief in om na te kijken waar deze vandaan zou kunnen komen. Deze bleek gemerkt te zijn bij Westkapelle en dook helemaal op in Frankrijk in de baai van de Somme. Dan heeft dit dier toch wel ruim 230 kilometer gezwommen.

In de nacht van 14 maart 2022 kwam er een melding binnen van een zeehond met een stuk plastic rond de nek. Onze vrijwilliger van Schouwen-Duiveland ging op pad met een collega voor deze melding naar de Neeltje Jans. Eenmaal ter plaatse kon de zeehond gevangen en weer vrijgelaten worden. Door vergelijking met de foto's blijkt wel dat het om hetzelfde dier gaat wat op 19 februari 2022 bij Wijk aan Zee is gemeld.

Aan het begin van april 2022 kregen we als RTZ vele meldingen van een grijze zeehond in het Kanaal door Walcheren bij Veere. Deze grijze zeehond zwemt als enkele jaren door het Kanaal van Walcheren, van Vlissingen naar Veere en van Veere naar Vlissingen. Dit dier laat zich geregeld zien en laat zich mee schutten door de sluisen die aanwezig zijn bij Veere en Vlissingen. De eerste melding van dit dier dateert alweer van 17 maart 2010 en heeft in een Belgische zeehondenopvang gezeten.

Op 5 april 2022 kreeg RTZ een melding van een dode dolfin in de Grevelingen. Het is bekend dat er sinds 2007 een bruinvis rondzwemt in de Grevelingen en daar werd dus als eerste aan gedacht nadat de melding binnen gekomen was. Daarom was de verbazing ook groot om een kadaver van een dolfin aan te treffen. Het dier is op transport gegaan naar de Universiteit Utrecht, afdeling Diergeneeskunde voor verder onderzoek. De lengte van dit dier betrof 2 meter en 21 centimeter.

Op dinsdag 12 april 2022 kreeg RTZ een melding van een grijze zeehond bij Westkapelle. Deze lag langs de zeedijk en was al behoorlijk omhoog geklommen. Na overleg met de opvang werd besloten om het dier te verplaatsen naar een rustiger stuk strand voor verdere observatie. Dit ook om te voorkomen dat het dier nog hoger gaat liggen en eventueel op de rijbaan terecht komt.

Woensdag 13 april 2022 werd deze zeehond van Westkapelle wederom gemeld. Onze collega van Schouwen-Duiveland is hier naartoe gegaan en na overleg mocht het dier naar de opvang voor verdere verzorging.

Onze vrijwilligers houden zich niet alleen bezig met het helpen van zee(zoog)dieren. Ook doen ze graag eens een kijkje nemen bij de zeehonden in de Westerschelde. Op 16 april 2022 is dat onze enige Belgische vrijwilliger eens gaan doen. Hij telde 14 zeehonden, deze lagen verspreid in 2 groepjes bij de 1e geul van de Zimmermangeul waar er 8 lagen. Het 2e groepje lag ter hoogte van het uitkijkpunt wat door de Provincie Zeeland gerealiseerd is, hier lag een groepje van 6 dieren.

Op 16 april 2022 kwam er voor ons team uit Velsen wel een heel bijzondere melding binnen. Er was een zeehond gesignaleerd in het havengebied van de hoogovens van Tata Steel. Deze zeehond lag daar in de troep, onder begeleiding van de beveiliging kon ons team van Velsen daar naartoe. Het dier lag heerlijk te rusten en liet zich bekijken op verwondingen. In overleg met de opvang is het dier gemerkt, de mensen die daar al jaren werken hadden nog nooit meegemaakt dat daar een zeehond op het strandje kwam.

Op 22 & 23 april kwam er een melding binnen van een dode bruinvis, op 22 april lag er één bij Borssele en op 23 april lag er nog één op het strand van Vlissingen. Beide dieren werden afgevoerd.

Op vrijdagmiddag 13 mei 2022 kreeg ons team in Zeeland een melding van een grijze zeehond bij Zoutelande. Het was even goed zoeken naar deze beste jonge kerel want die had zich verschanst tussen het zeeschuim. Deze lag duidelijk te rusten en had totaal nog geen zin om van zijn speeltijd afgehaald te worden en draaide zich nog even lekker tussen het schuim. Het derde hem ook helemaal niks dat die even bekeken en gefilmd werd.

Op 16 mei kwam er toch een niet alledaagse melding voorbij, er was een dode gladde haai bij Vrouwenpolder gevonden. RTZ heeft het dier opgehaald en werd overgebracht naar Naturalis te Leiden voor verder onderzoek.

Maandagavond 30 mei 2022 is er op het strand bij de Brouwersdam/'t Gorsje een bruinviskalf dood aangetroffen. Dit betrof een vrouwtje wat nog maar één tot enkele dagen oud was. De snorharen en een stukje navelstreng waren namelijk nog zichtbaar aanwezig. Het diertje was ongeveer 70 centimeter groot en is door ons team van Goeree-Overflakkee van het strand gehaald. Het kalfje is overgebracht naar de faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht voor onderzoek.

Juni is alweer de geboorteperiode van de gewone zeehond. Op 3 juni kwam er de eerste melding van een gewone zeehondenpup binnen bij RTZ Nederland. Bij hun weten was het de 1e pup op de Zeeuwse kust.

Op 16 juni 2022 stond ons team van Zeeland op de vroege ochtend bij een gewone zeehond bij Lamswaarde aan de oevers van de Westerschelde. Eenmaal een beetje gestoeid te hebben met dit diertje en in de transportmand gelegd te hebben kon deze naar de zeehondenopvang in Stellendam.

Eens in de zoveel tijd worden de zeehonden geteld vanuit de lucht. Hier zijn geen RTZ vrijwilligers bij aanwezig, deze moeten het doen met beide voeten op de grond. Zo ook op 23 juni 2022, er waren 2 vrijwilligers in de buurt van de Zimmermangeul in de Westerschelde. Hier lagen 4 groepen verspreid en werden er in totaal 89 zeehonden geteld waarvan 35 pups. Dit was zeker een record aantal zeehondenpups dat gezien was.

Op 25 juni 2022 kwamen er meldingen binnen van 2 zeehondenpups bij de Ballumerbocht op Ameland. Onze vrijwilligers op Ameland zijn een kijkje gaan nemen en troffen de 2 pups aan, één ervan was duidelijk blind aan zijn linkeroog. De dieren werden gemarkeerd voor verdere observatie. Ook onze vrijwilliger bij Delfzijl trof 2 zeehondenpups aan op de Zeedijk, in het kader van het zeehondenakkoord werden deze 2 dieren ook gemerkt voor verder observatie.

Zondag 26 juni 2022 kreeg RTZ Nederland een melding van een jonge zeehond bij Ellewoutsdijk. In overleg met de opvang werd het dier gewogen met een speciale weegzak en woog op dat moment 9,7 kg. Dit dier werd in overleg gemerkt voor verdere observatie.

Op 27 juni werd bij de pup die bij Ellewoutsdijk voor observatie lag nog eens gekeken. Dit dier had het hazenpad gekozen en daardoor kon er nog even bij de Zimmermangeul gekeken worden. Er werden op dat moment 70 zeehonden geteld, waarvan 22 pups.

Ook kwam er deze dag een melding binnen van een zeehondenpup op de Emmapolderdijk bij de Eemshaven. Dit dier werd gemerkt voor observatie.

Op 5 juli 2022 werd er een dode dolfijn aangetroffen op het strand van Dishoek. Het bleek te gaan om een witsnuitdolfijn met een lengte van 2.20 meter. Het dier was in verre staat van ontbinding en is besloten om het dier voor destructie aan te bieden.

Bij Rilland werd een zeehond gemeld die reeds gemerkt was en gezien zijn verslechterde toestand ging deze naar de opvang in Stellendam. Tijdens dat deze zeehond was gevangen en in de mand was gezet, kwam er een melding binnen van een zeehond bij Ellewoutsdijk. Dit bleek het dier te zijn wat al in observatie lag en mocht na overleg met de opvang ook naar de opvang voor verdere verzorging.

Bij ons team in Velsen komt geregeld een grijze zeehond op bezoek en heeft de naam Bulder gekregen. Deze zeehond begon in 2022 een rondje langs de Nederlandse zuidwestkust te doen en kwam ook even op bezoek op het strand van Nieuw-Haamstede. Dit dier werd bij RTZ Nederland gemeld en na een korte observatie kwam deze oude zeehond even wat uitrusten op het strand.

Op 7 september 2022 werd Bulder weer gezien op het strand van Scheveningen. Bulder werd al langere tijd geobserveerd, er kon al geconstateerd worden dat dit dier

in zijn laatste levensfase was beland en gezien zijn leeftijd en toestand was het verstandiger om het dier in alle rust te laten inslapen.

Ieder jaar heeft RTZ Nederland wel van die bijzondere meldingen waar wij als vrijwilligers niet altijd meer eens van staan te kijken. Al was deze melding waar wij wel heel raar van stonden te kijken en ook goed moesten luisteren naar de melding. Een orka zou op het strand van Cadzand gestrand zijn, eerst denk je dat is een heel verlate 1 aprilgrap. Eenmaal ter plaatse bleek niks minder waar, er lag inderdaad een levende orka op het strand van Cadzand. Uiteindelijk is het dier 2x gestrand, in samenwerking met de KNRM was het dier eerst vrijgekomen en in dieper water gebracht. Waarna het een 3 kilometer verder weer opnieuw strandde. Het was een jong volwassen vrouwtje van 5,5 meter en werd door de brandweer nat gehouden. SOS Dolfijn en hun gespecialiseerde dierenarts waren onderweg naar Cadzand. Ondanks het goede werk van alle aanwezige vrijwilligers mocht het dier het helaas niet meer redden. Ter plaatse is er nog onderzoek uitgevoerd en bleek dat de orka verzwakt was. Ze reageerde heel slecht op de hulpverleners, een fitte en vitale orka zou anders reageren. Er was weinig reflex in de ogen en de eerste tekenen van vermagering waren al te zien. Uit ervaring weten we als hulpverleners dat er gezondheidsproblemen moeten zijn.

De dierenarts die ter plaatse kwam, heeft een kalmeringsmiddel toegediend, na een korte doodstrijd is het dier uit zichzelf overleden. De orka is voor onderzoek overgebracht naar de Faculteit Diergeneeskunde aan de Universiteit Utrecht.

Als grote walvisachtigen aanspoelen, treedt het walvisprotocol in werking. Dan wordt er overleg gevoerd tussen de stichting SOS Dolfijn, het ministerie van LNV en andere deskundigen. Bij een stranding zijn er 4 opties zegt SOS Dolfijn:

1. Direct terug in zee plaatsen, bijvoorbeeld bij een moederafhankelijk dier;
2. Opvangen, verzorgen en terugzetten;
3. Niks doen, bijvoorbeeld bij een potvis waarvan je al weet dat die het niet zal overleven;
4. Laten inslapen.

In dit geval is bij de orka van 5,5 meter opvangen helemaal niet mogelijk. Dat zo'n orka strandt dat is al zorgwekkend. Orka's behoren tot de grootste dolfijnensoort. Een volwassen dier kan wel tot ruim 9 meter groot worden. Normaal gesproken zwemmen ze in groepen en zitten er veel groepen bij Schotland en waarschijnlijk was dit een verdwaald of verstoten dier.

Een orka in de zuidelijke Noordzee, dat gebeurt niet vaak. Dan wordt er al gauw over een zorgelijke situatie gesproken. Bij de Universiteit Utrecht, afdeling Diergeneeskunde zal er sectie verricht gaan worden. De afdeling Diergeneeskunde zal haar resultaten via hun website bekend maken. De orka kwam uit Iberia en stond bekend onder de naam IB 6.

Voor de Belgische kust dreef een dode vinvis, deze werd op 2 oktober 2022 teruggevonden op de dijk van Westkapelle. Het kadaver van een subadult dier had een lengte van 13 meter 70 en het gewicht werd geschat op 10 ton. Een volwassen exemplaar meet al gauw een lengte van maximaal 20 meter. Hiermee is de gewone vinvis de 2e grootste walvissoort na de blauwe vinvis. Op 2 oktober was de wandelmarathon van Zeeland nog aan de gang, dus verscheidene wandelaars kwamen even de dijk afgelopen om dit reusachtige dier eens van dichtbij te bekijken en gauw weer door te lopen met de wind in

de rug en de lekkere geur van een rottend kadaver om snel naar de finish te snellen. We vermoeden dat de wandelaars qua tijd aardig bij elkaar in de buurt begonnen te komen naarmate ze Zoutelande naderde. Door dat de wandelmarathon bezig was, werd het opruimen van het kadaver een dag verschoven, naar maandag 3 oktober 2022.

Onderzoekers van Naturalis Leiden kwamen ter plaatse om de nodige stalen te nemen voor verder onderzoek. De overige delen van het kadaver werden afgevoerd voor destructie. Teruggeven aan de natuur is langs zo'n zeedijk die dient ter bescherming van een dorp is geen optie. Bijvoorbeeld in de Waddenzee bestaat die mogelijkheid er wel om dan de natuur zijn gang te laten gaan.

Naast de bijzondere melding van de vinvis en orka, kregen we als RTZ Nederland eigenlijk een nog meer bijzondere melding. Een melding van een walrus, die was al eerder gezien aan de kanten van Petten. Daar je zou denken dat zo'n dier nog noordelijker zou gaan, des te verbazender waren we dat de walrus gesignaleerd was op de Neeltje Jans. Aan de kenmerken konden we al snel zien dat het daadwerkelijk om hetzelfde dier ging wat de naam Thor heeft meegekregen. Door de opkomende mist en het verdwijnen van het zonnetje had hij zoiets van hier is het niet lekker meer en is gaan zwemmen om vervolgens rond 17:20 uur op te duiken bij Westkapelle aan de zeedijk.

In het zuiden van het land waren de vrijwilligers van RTZ druk bezig met het monitoren van de walrus en ons team op Goeree-Overflakkee hield zich op dat moment bezig met een gewonde roodkeelduiker. Het dier kon gevangen worden en is overgebracht naar vogelopvang Karel Schot voor verdere verzorging.

Op 13 november 2022 zou er een voshai gesignaleerd zijn ter hoogte van Nieuwvliet-Bad, deze zou zwemmen in een gebied waar het 12.1 meter diep is. Er werd een hoge vlagstaart boven water gezien en zou langzaam weer onder water verdwijnen. De geschatte lengte kwam op 2 meter.

Via ons team van Velsen zou er op 5 december 2022 een pijlstaartrog gezien zijn voor de kust van Zandvoort. Als we de validator voor vissen op waarneming.nl mogen geloven, dan is het niet geheel makkelijk om roggen te herkennen. Helaas is er geen beeldmateriaal, dus zullen we het niet 100% zeker weten dat het om een pijlstaartrog zou gaan.

Op 12 december 2022 werd er op het strand van Domburg een bijzondere vondst gedaan. Er lag een dood onbekend zeezoogdier op het strand. Ter plaatse is het dier opgemeten en had een lengte van 3.20 meter, er werd een voorzichtige eerste determinatie gedaan en kwam er naar voren dat het mogelijk een reuzenhaai zou zijn. Het kadaver is overgebracht naar Naturalis voor identificatie en het bleek inderdaad om een reuzenhaai te gaan.

Op de een na laatste dag van het jaar kwam er bij RTZ Nederland een melding binnen van een gestrand zeepaardje op het strand van Vlissingen. De melding kwam via de dierenambulance Dierenwelzijn Walcheren, de collega's van Dierenwelzijn Walcheren hebben het zeepaardje opgehaald en overgedragen aan vrijwilligers van RTZ voor transport naar Diergaarde Blijdorp in Rotterdam. Daar zal het diertje verder verzorgd worden tot de temperaturen van de zee dusdanig gestegen zijn dat het diertje zonder problemen teruggeplaatst kan worden.

Het gehele jaar door kwamen er meldingen binnen van een bultrug die langs de gehele Nederlandse kust gesignaleerd werd. In overleg met SOS Dolfijn hebben diverse vrijwilligers van RTZ Nederland en in samenwerking met SOS Dolfijn langs de gehele Nederlandse kust uitgekeken naar de bultrug waar die zwom en om het dier op die manier te monitoren.

Onderzoek

Onderzoek naar zeehondensterfte Brouwersdam afgerond

Begin november 2017 was er bij de Brouwersdam in Zeeland een opvallende sterftepiek onder volwassen zeehonden. Tussen 5 en 11 november 2017 spoelden in de directe omgeving van de Brouwersdam, 6 volwassen grijze zeehonden aan. Waaronder een hoog drachtig dier. Het Dutch Wildlife Health Centre (Universiteit Utrecht) deed uitgebreid postmortaal onderzoek op 5 dieren (inclusief de foetus van de drachtige zeehond) van de eerste sterftepiek. Hier was RTZ bij betrokken door het afvoeren van deze dode dieren naar de Universiteit Utrecht voor onderzoek. Voor het volledige verslag kunt u hier verder lezen: seal mortalities Brouwersdam.

Bruinvisonderzoek

Vanuit RTZ Nederland helpen we de Universiteit Utrecht, afdeling Diergeneeskunde met het onderzoek naar bruinvissen in de Nederlandse wateren. RTZ Nederland levert de dode dieren bij de faculteit wanneer zij deze (verse) dieren willen hebben voor onderzoek.

Stormvogelonderzoek

Vanuit de Wageningen Universiteit wordt er aan RTZ Nederland wel eens gevraagd om hun ogen open te houden voor dode stormvogels. Deze spoelen vaak aan na een goede storm op de Nederlandse kust. Via onderzoek kunnen ze nagaan of ze plastic in de maag hadden of iets mankeerden afhankelijk van de staat waarin we deze vogels vinden en leveren aan de Wageningen Universiteit.

PFAS onderzoek

In 2022 is er een onderzoek gestart naar PFAS in de Westerschelde. Ook dode dieren worden hierop onderzocht en dan met name zeehonden en bruinvissen. Er zullen een aantal dieren geleverd worden aan de faculteit Utrecht voor dit onderzoek.

Ongevallen Brouwersdam

Op de Brouwersdam zijn de afgelopen jaren diverse ongevallen geweest met grijze zeehonden die van de Grevelingenzijde naar de Noordzezijde wilden. En dit wilden ze niet via de spuisluis doen maar juist via dijk zelf. Deze dieren kropen vanuit de Grevelingen ergens zomaar de parallelweg op waardoor er gevaarlijke situaties konden ontstaan voor mens en dier. RTZ heeft zich hier de afgelopen jaren flink mee bezig gehouden om levende dieren aan de Noordzezijde weer uit te zetten nadat ze gevangen waren en dode dieren te bergen voor onderzoek. Er loopt een onderzoek naar de toedracht van deze ongevallen.

Maanvis Ameland gepresenteerd

Op zaterdag 17 september 2022 was het zover, de maanvis die op Ameland in december 2021 was gestrand werd uit de vriezer gehaald. Naturalis had deze dag omgedoopt tot “dag van de maanvis”. De maanvis werd aan het publiek gepresenteerd en werd er uitleg gegeven welke stappen zij als museum gingen ondernemen voor het opzetten van dit dier. De vrijwilligers van Ameland en 2 bestuursleden hadden de kans om hierbij aanwezig te zijn. In verband met problemen met de boot was het voor onze vrijwilligers helaas niet mogelijk om hierbij aanwezig te zijn. Het dagelijks bestuur heeft de honneurs waargenomen en werd Naturalis bedankt voor de uitnodiging en de interessante dag met mooie presentaties.

PR

Digicollecte stichting DierenLot

In 2022 heeft stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds zich aangemeld voor de digicollecte van stichting DierenLot. Het heeft ons geen windeieren gelegd, in 2023 gaan we zeker weer proberen mee te doen en hopelijk kunnen we er dan meer aandacht aan geven.

Zeehondeninformatiebord

In 2022 hebben zeehondenopvang stichting A Seal te Stellendam en de stichting Reddings Team Zeedieren de handen in een geslagen voor het ontwikkelen van een zeehondeninformatiebord voor langs de duinovergangen langs de Nederlandse kust voor gemeenten en provincies die dit graag willen. Er bestond al een bord met informatie, deze was alleen gedateerd en is met elkaar up to date gebracht en vernieuwd met wat nieuwe foto's erbij. Als stichting RTZ zijn we blij dat we met elkaar hierin een weg hebben gevonden en daardoor een nieuwe samenwerking aan konden gaan.

Zeehondeninfobord bij Catamaranclub Ameland

De Catamaranclub op Ameland wilde graag een informatiebord over zeehonden bij hun club hebben hangen, want daar worden geregeld zeehonden gespot en gemeld. Met deze informatie weten de mensen waar ze moeten zijn als het om het melden van zeehonden gaat.

Op zondagmiddag 14 augustus 2022 was het zover, ons team van Ameland was te gast bij de Open Watersportdag van de Catamaranclub Ameland. Bij deze gelegenheid was ons team uitgenodigd om het informatiebord te overhandigen.

Op het strand van Ameland worden regelmatig zeehonden gespot, zeker op het Suudwest waar de Catclub haar clubhuis heeft. Bezoekers weten vaak niet hoe zij moeten handelen als ze een zeehond aantreffen. Het team van RTZ Nederland op Ameland stelt zich onder meer ten doel het publiek voor te lichten over het gedrag en de gewoontes van deze bijzondere dieren. Zodoende wordt er bijgedragen aan ene veilige en respectvolle omgang met deze zeehond op die plekken waar zij in contact komen met de mens.

Onze vrijwilligers hebben het informatiebord aan de voorzitter en de penningmeester van de Catamaranclub overhandigd.

Zeehondeninfobord op strand Scheveningen

Naast het bord wat al opgehangen werd op Ameland, volgde het strand van Scheveningen. En hoe toepasselijk kan het zijn, op 4 oktober 2022 werd het informatiebord over zeehonden op het strand van Scheveningen onthuld. Dit bord is ontstaan door de samenwerking die RTZ Nederland met de zeehondenopvang stichting A Seal te Stellendam met elkaar zijn aangegaan. De gemeente Scheveningen had de vraag bij beide stichtingen uit gezet en daar is dit gezamenlijk bord uit voort gekomen. Als stichting RTZ zijn we heel erg blij met dit mooie resultaat. We hopen dat er nog meer kust gemeenten of provincies zullen volgen die deze borden willen laten plaatsen.

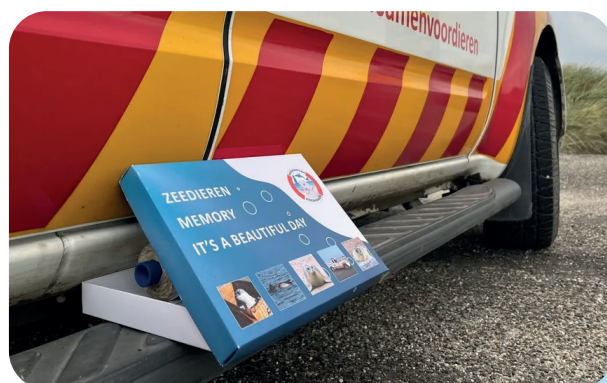
RTZ memoryspel

Als stichtingen Lenie 't Hart Zeehondenfonds en Reddings Team Zeedieren zijn we altijd op zoek naar mogelijkheden om "educatief" bezig te zijn. Educatie kan op verschillende manier gebeuren en bij ons gebeurt dat

over het algemeen bij meldingen op het strand of op aanvraag bij bijvoorbeeld (basis)scholen. Daar hebben we een mooie optie bij kunnen voegen, een heus memoryspel en deze hebben we in samenwerking met fotofabriek.nl ontwikkeld.

Het spel bestaat uit totaal 30 kaartjes, op de achterzijde staat het mooie logo van stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds en moeten de bijbehorende afbeeldingen bij elkaar gezocht worden middels het omdraaien van deze kaartjes.

Als besturen van de stichtingen Lenie 't Hart Zeehondenfonds en Reddings Team Zeedieren danken we fotofabriek.nl voor hun hulp en ontwikkeling van dit memoryspel. Wij zijn erg blij met het resultaat en de kwaliteit van het spel.

Inloopavond stichting strandexploitatie Veere

Op dinsdagavond 15 november 2022 vond er een inloopavond plaats voor relaties van stichting Strandexploitatie Veere, deze stichting onderhoudt en beveiligd de stranden op Walcheren. Ook RTZ Nederland had deze avond een infostand en gaven uitleg over hun vrijwilligerswerk en de stichting.

Aanhangwagen PR

In 2022 is het idee gekomen om een aanhangwagen te gaan realiseren die helemaal ingericht is voor PR. Deze aanhangwagen zou dan ingericht gaan worden met opgezette dieren, informatiemateriaal, presentaties, interactieve spellen en nog veel meer. Hier is een projectplan voor geschreven die we als stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds hebben ingediend bij het Prins Bernhard Cultuurfonds. Na het eerste kwartaal van 2023 hopen we uitsluitel te krijgen of we de gunning krijgen om ons plan werkelijkheid te laten worden. Mocht dat zo zijn, dan kunnen onze veldvrijwilligers van RTZ de mensen op diverse bijeenkomsten, markten en andere evenementen voorlichting geven over zee(zoog)dieren en hun vrijwilligerswerk.

Bezoek websites

Hiernaast een overzicht van de bezoekers per maand.

Het afgelopen jaar hebben we op de website van Lenie 't Hart Zeehondenfonds

een totaal van 1433 bezoekers gehad. Op de website van Reddings Team Zeedieren zijn maar liefst 5110 bezoeken geweest.

Bezoekers websites 2022	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun
Lenie 't Hart Zeehondenfonds	74	147	81	102	126	90
RTZ Nederland	558	1195	484	450	261	379
Bezoekers websites 2022	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Lenie 't Hart Zeehondenfonds	106	165	111	114	195	122
RTZ Nederland	294	200	171	436	463	219

Buitenlandse projecten

Stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds is meer dan alleen het Zeehondenfonds voor Nederland. Via de World Wide Animal Rescue (WWAR) proberen wij projecten in het buitenland te steunen. Wij zijn gevraagd om hun te helpen de zeehonden onder de aandacht te brengen van de overheid door middel van betrokkenheid van de plaatselijke vissers, kinderen en andere kustbewoners. En dat heeft geresulteerd dat de Kaspische zeehond nu op de rode lijst staat en zonder de hulp van de WWAR hadden we dit niet kunnen realiseren.

Er zijn veel zeehonden gered en opgevangen in opvangcentra, daarnaast doet de lokale jeugd de stranden schoonmaken en wordt er veel onderzoek gedaan. Met de steun van de WWAR heeft het geresulteerd in dat de vissers geen zeehonden meer doden en dat het doden van de zeehonden verboden is. Al blijft stroperij nog een groot probleem en waar aandacht aan besteed moet worden.

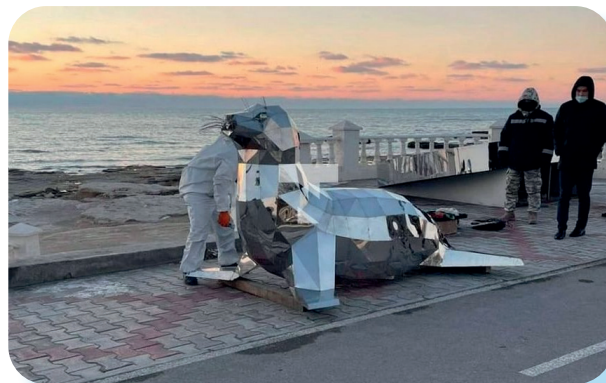
Lenie is ook bij diverse zoommeetings aanwezig geweest, naast deze activiteiten die voornamelijk door Lenie begeleid worden, wordt er ook ondersteuning geboden bij de opvang van honden en katten. Hier wordt onder andere geholpen met het castreren en steriliseren van deze dieren.

Tijdens de coronaperiode was het voor Lenie moeilijk afreizen naar het buitenland om de buitenlandse projecten te bezoeken die we als stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds een warm hart toedragen. Middels de digitale snelweg onderhield ze contact met haar contactpersonen de afgelopen jaren.

Kunstwerk Kaspische zeehond in Aktau

In Aktau werd er een compositie van 2 meter van een Kaspische zeehond geïnstalleerd. Deze compositie is een toewijding aan de Kaspische zeehond. Het kunstwerk is ontstaan doordat iedereen weer van deze zeehonden is gaan houden.

De Kaspische zeehond is een symbool van Aktau, een endemisch dier uit de Kaspische Zee. De auteurs waren, net als het hele land, geschokt door het nieuws over de wrede behandeling van deze prachtige dieren die we de afgelopen jaren hebben waargenomen. Dit kleine architecturale vorm is een protest tegen de ziellose houding ten opzicht van het milieu om ons heen, het milieu dat zo kwetsbaar en weerloos is, aldus het stadsbestuur.

Massale sterfte berggemsen Dagestan

Aan het begin van februari 2022 kwamen er berichten dat er een massale sterfte is onder berggemsen in Dagestan, Dagestan is een autonome republiek van de Russische Federatie. De stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds vraagt via de stichting World Wide Animal Rescue (WWAR) middelen aan om dit onderzoek naar de massale sterfte daar te kunnen helpen onderzoeken.

De internationale vergadering “Kaspische Dialoog”

Op 11 mei 2022 werd er in het GlavUpDK Cultureel Centrum van het ministerie van Buitenlandse Zaken van de Russische Federatie een internationale vergadering in online en offline formaten gehouden.

De volgende evenementen zullen tijdens deze algemene vergadering worden georganiseerd:

1. Plenaire sessie, Caspian Dialogue Development in New Conditions;
2. Internationale conferentie “Let’s save the Caspian Sea”;
3. Expertplatforms over de juridische status van de Kaspische Zee;
4. Fototentoonstelling “Caspian is our Home”;
5. Ronde Tafel “Challenges and problems of the Caspian Sea in the information space of the Caspian States”.

De belangrijkste organisator en exploitant van de vergadering is de “Caspian Science and Innovation Association. Partners bij de voorbereiding en het houden van deze vergadering zijn:

- De Russische Academie van Wetenschappen;
- Het Russische Comité voor het UNESCO programma voor mens en de Biosfeer;
- IPE RAS, Informatie- en Analytisch Portaal “Caspian Bulletin” en “Kaspika Caspian Seals Conservation Agency”.

Het overleg wordt gehouden met de steun van A.M. Gorchakov Public Diplomacy Support Fund en de Caspian Science and Innovation Council.

Grootschalige opruimactie

Hedendaags hebben we niet alleen in Nederland met vervuilde kuststranden te maken, ook de Kaspische Zee en haar omliggende stranden hebben te lijden onder vervuiling. Jongeren uit de regio hebben daarom een grootschalige opruimactie opgezet.

Vogelgriepslachtoffers Kaspische kust

De vogelgriep houdt niet alleen huis in Nederland, ook het gebied van de Kaspische Zee wordt zwaar getroffen door het vogelgriepvirus. Duizenden dode en zieke vogels werden op de kusten van Dagestan aangetroffen. Er werden nog geen dode en/of zieke zeehonden aangetroffen.

Ecolife

Ecolife is een dierenopvangcentrum in Dagestan, Lenie steunt niet alleen de Kaspische zeehonden in deze gebieden maar ook dit dierenopvangcentrum.

Het afgelopen jaar hebben ze met steun van Lenie 't Hart Zeehondenfonds volières kunnen bouwen en realisatie om water vast te houden. Dankzij deze hulp hebben ze veel dieren kunnen helpen en ook een aantal dieren naar een huis kunnen brengen. De huidige situaties hadden een slecht invloed in het land en de opvang is in nood, vanwege de verslechterde situaties in Oekraïne. Het gebruik van sociale media van Instagram en Facebook is verboden in Rusland en dat is de reden waarom veel van onze volgers en vrijwilligers deze media niet meer gebruiken. Naast de steun van Lenie 't Hart Zeehondenfonds, krijgen ze ook microdonaties van zorgzame mensen. Nu ze alles zelf doen en waar ze kunnen zijn de schulden wel opgelopen. Het geld wat ze hebben, is genoeg om de honden en katten eten te kunnen geven. Alles is duurder geworden, de medicijnen, voer, dierenarts kosten en daarom hebben ze hulp gevraagd bij Lenie.

Er was hulp nodig voor het steriliseren en/of castreren van honden. Alle besteden cheques worden door de organisatie daar bewaard voor archivering tezamen met video's en foto's.

Als 2e vraag hadden ze de vraag gesteld om ook eens in Nederland te kijken of daar honden geplaatst konden worden. Binnen Dagestan hebben dieren helaas een slechte positie en is het moeilijk om een goed thuis voor ze te vinden. Daardoor wenden ze zich naar het buitenland om te kijken of er buiten hun republiek het mogelijk is om dieren onder te brengen.

6e ontmoeting Teheran conventie

Van 19 t/m 21 oktober 2022 zal de 6e vergadering van de Conferentie van de Partijen bij het Kaderverdrag voor de bescherming van het mariene milieu van de Kaspische Zee worden gehouden in de plaats Bakoe in Azerbeidzjan.

Het is de bedoeling om tijdens de werksessies van dit internationale evenement een aantal organisatorische zaken te bespreken, een verslag te horen over geloofsbrieven en volledige bevoegdheden van vertegenwoordigers bij COP-6. En het rapport van het interim-secretariaat van het Verdrag van Teheran wordt gepresenteerd.

Op 21 oktober tijdens het High Level Segment zullen de delegatiehoofden van de partijen bij het Verdrag van Teheran en de vertegenwoordiger van het interim-secretariaat van het Verdrag van Teheran hun verklaringen afleggen voor COP-6 deelnemers. Het verslag van het Bureau over de werksessies wordt gehoord en de ministeriële verklaringen en besluiten worden aangenomen.

Na de slotceremonie van COP-6 zal er een persconferentie worden gehouden. De side-events die gepland zijn tijdens de Zesde Vergadering van de Conferentie van de Partijen, zullen op een later tijdstip door het interim-secretariaat worden aangekondigd.

De ontwerpdocumenten die gemaakt zijn, zullen op de website van het Verdrag van Teheran terug te vinden zijn.

Vrijlatingen Kaspische zeehonden

Eind oktober en begin november 2022 zijn er totaal 3 Kaspische zeehonden na een herstelperiode weer vrijgelaten. Op 24 oktober werden er 2 zeehonden vrijgelaten met de naam Free & Arman. De naam Arman is Perzisch en betekent Wens. Wat de naam Free betekent, dat hoeven we hier niet uit te leggen.

De 3e zeehond die vanuit het opvangcentrum op het schiereiland van Miankale verbleef werd op 3 november vrijgelaten, deze kreeg de naam Nika mee.

Op de website van Lenie 't Hart kunt u de [filmpjes](#) van de vrijlatingen terug vinden.

Begin 20e eeuw

Aan het begin van de 20e eeuw waren er nog 1 miljoen Kaspische zeehonden, nu zijn het er nog 60.000 in de Kaspische zee.

Alle landen rond de Kaspische zee hebben gelukkig de Kaspische zeehond op de rode lijst gezet, dus dat betekent geen jacht meer op de Kaspische zeehond. De zeehond is nu volledig beschermt en is er aandacht voor de gevaren die de zeehond nu nog bedreigen. Hierop worden acties opgezet en opgetuigd om stroperij en afval tegen te gaan.

Op een meeting in Baku van alle landen rond de Kaspische zee is overeengekomen om de stroperij op de zeehonden en de steur te bestrijden. En er is aandacht gevraagd aan alle milieuproblemen, waaronder ook de vervuiling van de Kaspische zee. Studenten en scholieren houden regelmatig grote schoonmaak op de stranden en constateren dat 90% van het afval afkomstig is van plastic, maar dat ze ook netten vinden waar zeehonden en andere dieren in verstrikt kunnen raken.

Dode zeehonden Kaspische zee

Op 7 november 2022 hebben medewerkers van de afdeling viskeuring dode Kaspische zeehonden gevonden aan de Kazachstaanse kust tussen Bautino en Fort Shevchenko. In totaal zijn er 141 dode zeehonden gevonden.

Ook in Rusland zijn dode Kaspische zeehonden aangetroffen, het waren er maar liefst 2500. Hoe de dieren zijn doodgegaan is nog niet bekend. Dat er zoveel dood zijn aangetroffen maakt wat los bij de vissers en de beach patrol die deze zeehondensoort graag willen helpen. Wetenschappers werken hard door om de oorzaak te vinden, het lijkt veroorzaakt te zijn door een virus.

Colofon

Stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds
President Kennedylaan 34
4334 EJ Middelburg

E-mail: info@leniethart.nl
Website: www.leniethart.nl
www.zeehondenfonds.nl
Twitter: [@zeehondenfonds](https://twitter.com/zeehondenfonds)

